

peném území hlučínském prováděno výlučně podle německých zaopatřovacích zákonů a ustanovení, ovšem pouze na základě nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920, č. 321 Sb. z. a n., kterým se upravuje správa veřejná mimo soudní správu a rozšiřuje působnost československých zákonů a nařízení v obvodu oné správy na Hlučínsku. Dne 1. května 1920 vstoupil pak také na Hlučínsku v platnost československý zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozenců.

Tento závěrečný protokol jest podstatnou součástí úmluvy.

Prozkoumavše tuto úmluvu a věduce, že Národní shromáždění republiky Československé s ní souhlasí, schvalujeme ji.

Tomu na svědomí jsme tento list podepsali a k němu pečeť republiky Československé přitisknouti dali.

Na hradě Pražském, dne 5. července 1923.

President republiky Československé:

T. G. Masaryk v. r.

Ministr zahraničních věcí:

Dr. Edvard Beneš v. r.

Vyhlašuje se s tím, že ratifikační listiny vyměněny byly v Praze dne 19. ledna 1924, kterýmžto dnem dle § 9 úmluva tato nabývá mezinárodní působnosti.

(Vyhlášena v částce 24. Sb. z. a n. dne 28. února 1924.)

Péče o vystěhovalce.

Výnos ministerstva sociální péče ze dne 26. listopadu 1923, č. 48.203/H-1923, o československém vystěhovaleckém kontingentu do Spojených států severoamerických (pro fiskální rok 1923/24 vyčerpaném).

Dle sdělení konsula Spojených států severoamerických v Praze byla vystěhovalecká kvota, vyhrazená k vystěhování se do Spojených států severoamerických, osobám n a r o z e n ý m na území, náležejícím Československé republice, pro fiskální rok 1923/24, dnem 6. listopadu 1923 vyčerpána. Důsledkem toho a vzhledem na ustanovení imigračního zákona Spojených států severoamerických, nebude až do otevření nového fiskálního roku 1924/25, t. j. do 1. července 1924 nebo do doby, která snad bude určena státním departmentem ve Washingtoně, dovolen přístup na území Spojených států severoamerických a nebude také americký konsul v Praze již udíletí visa vystěhovalcům do československé kvoty počítaným.

Udílena budou pro běžící fiskální rok 1923/24 americkým konsulem visa jen ještě osobám, na které se omezení amerického imigračního tříprocentního zákona nevztahuje, totiž:

1. studentům, kteří chtějí ve Spojených státech severoamerických navštěvovati vyšší učeliště (universitu, college, techniku atd.) a předloží doklady o tom, že absolvovali už doma odpovídající tomu nižší učeliště (gymnasium, reálku atd.) a že si již předem zajistili přijetí na tom kterém ústavu ve Spojených státech severoamerických;

2. osobám, majícím ve Spojených státech severoamerických své řádné bydliště a vracejícím se do S. S. A. z dočasné, 6 měsíců nepřesahující zahraniční návštěvy; vůči ženám, majícím své muže ve Spojených státech

severoamerických bude americký konsul postupovati blahovoleně i v těch případech, kde byla zmíněná 6měsíční lhůta ze závažných důvodů překročena. Také slíbil americký konsul posuzovati benevolentně i žádosti žen, které uzavřely sňatek s americkými občany teprve po 22. září 1922, neb jejichž mužové nabyli naturalisací teprve po tomto dni občanství Spojených států severoamerických;

3. hercům, umělcům, přednášečům, zpěvákům, ošetřovatelkám z povolání, kněžím kteréhokoliv náboženského vyznání, profesorům vysokých učelíšť neb seminářů, osobám uznaně učených povolání, konečně osobám, zaměstnaným služebně v domácnosti, a to jen domácím sloužícím, kteří jsou jako takoví skutečně zaměstnáni a jako takoví svého zaměstnavatele do Spojených států severoamerických provázejí nebo následují;

4. vládním úředníkům, jejich rodinám, průvodcům, služebníkům a zaměstnancům;

5. osobám, které Spojenými státy severoamerickými pouze projíždějí nepřerušeno do států jiných;

6. osobám, které jedou do Spojených států severoamerických jako turisté, na obchodní cestu, nebo pro zábavu;

7. osobám mladším 18 let, jejichž rodiče jsou občany Spojených států severoamerických.

Jen těmto právě vypočteným osobám bude americký konsul v Praze udíleti visa i ještě pro běžící fiskální rok 1923/24 a jest tudíž pasovým úřadům volno jen jim cestovní pasy do Spojených států severoamerických i nadále ještě vystavovati. Pasy ty, pokud jsou pasy vystěhovaleckými (§ 1 zákona o vystěhovalectví ze dne 15. února 1922 a § 1 vládního nařízení ze dne 15. února 1922, č. 170 Sb. z. a n.), buďtež ovšem dle platných instrukcí ministerstvu sociální péče předkládány.

»Vystěhovačci«, jimž byly, resp. budou vystěhovalecké cestovní pasy ještě pro běžící fiskální rok 1923/24 vystaveny — a jež ovšem patří mezi svrchu zmíněné výjimky amerického tříprocentního zákona — mohou nyní kdykoliv a bez zvláštního pozvání (červeného lístku) ministerstva sociální péče, když byly jejich pasy tomuto ministerstvu zaslány, vydati se na cestu, a to vystěhovačci z Čech, Moravy a Slezska do vystěhovalecké stanice v Libni a k americkému konsulu přímo, vystěhovačci ze Slovenska a Podkarpatské Rusi pak přes Státní zdravotní revisní stanici vystěhovaleckou ve Svatobořicích, obdrží-li v této stanici lékařské vysvědčení; ministerstvo sociální péče nevydává již zmíněným, na československou kvotu nepočítaným vystěhovalcům, pro letošní fiskální rok zvacích lístků a jest naprosto zbytečno posílati mu žádosti o ně; ministerstvo nebude na takové žádosti vůbec již odpovídati.

Ministerstvo sociální péče žádá, aby tamní úřad uvedl obsah tohoto výnosu ve známost ve všech městech a obcích svého okresu způsobem tam obvyklým a aby také kromě toho každého žadatele o vystěhovalecký pas do Spojených států severoamerických na obsah tohoto výnosu upozornil a tím zbytečným a nákladným cestám do Prahy zabránil

K všeobecné orientaci pasových úřadů se ještě uvádí:

Zákaz vystavovati vystěhovalecké cestovní pasy do Spojených států severoamerických, vydaný ministerstvem vnitra pod číslem 89.875/5-1923 ze dne 2. prosince 1922, prodloužený výnosem téhož ministerstva č. j. 33.363/5-1923 ze dne 28. května 1923 (příslušné výnosy ministerstva sociální péče č. j. 36.778/H-1922 ze dne 20. listopadu 1922 a č. j. 28.472/H-1923 ze dne 30. dubna 1923) platí do 31. prosince 1923 a budou moci býti vysta-

vovány po tomto dni vystěhovalecké cestovní pasy do Spojených států severoamerických v rámci platných pasových předpisů a instrukcí a ovšem s platností teprve pro nový fiskální rok 1924/25.

Vystěhovalecké cestovní listy, vystavené během roku 1923 proti citovanému zákazu ministerstva vnitra, resp. ministerstva sociální péče, nemohou jako »illegální«¹ býti podkladem pro možnost odjezdu do Spojených států severoamerických a nesmějí býti tudíž vůbec ministerstvu sociální péče zasílány. Všecky tyto ilegální pasy, pokud byly zaslány posléz jmenovanému ministerstvu, budou příslušným pasovým úřadům vráceny a buďtež zároveň s těmi, které snad jsou ještě u pasových úřadů deponovány, anulovány. Podkladem nároku na odjezd do Spojených států severoamerických pro nový fiskální rok 1924/25 mohou býti jenom legální vystěhovalecké pasy zbylé z roku 1922, jakož i pasy, jež budou teprve vystaveny v době počínajíc 1. lednem 1924.

Disposice ohledně vystěhovaleckých cestovních pasů, vystavených v roce 1922 do Spojených států severoamerických, buď uložených u ministerstva sociální péče, nebo nalézajících se v rukou vystěhovačů, jakož i dále disposice ohledně vystěhovaleckých pasů vystavených během roku 1923 na zvláštní povolení ministerstva sociální péče, budou vydány v době nejbližší příští. V tomto směru nebudtež činěny na ministerstvo sociální péče žádné dotazy, ježto úprava stane se z moci úřední.

Tento výnos týká se jenom odjezdu vystěhovačů do Spojených států severoamerických.

Výnos ministerstva sociální péče ze dne 11. prosince 1923, č. j. 49.407/I/H, o vystěhovaleckých cestovních listech do Spojených států severoamerických po vyčerpání čs. kvoty zbylých — nutná opatření ohledně nich.

U ministerstva sociální péče zůstal po vyčerpání československé vystěhovalecké kvoty do Spojených států severoamerických fiskálního roku 1923/24 větší počet vystěhovaleckých cestovních listů, vystavených do zmíněných států v letech 1921, 1922 a 1923. Všecky tyto pasy budou ministerstvem sociální péče s odvoláním se na tento výnos jednotlivým pasovým úřadům s příslušným seznamem v nejbližší době vráceny.

Vedle těchto pasů, deponovaných u ministerstva sociální péče, jsou také ještě v rukách některých vystěhovačů pasy, vystavené do Spojených států severoamerických, ohledně nichž bude rovněž nutno učiniti příslušná opatření, mají-li jich majitelé býti pojmuti do úpravy odjezdu vystěhovačů do Spojených států severoamerických pro fiskální rok 1924/25.

Bude totiž nutno i v novém fiskálním roce 1924/25 zorganizovati úpravu odjezdu vystěhovačů do Spojených států severoamerických, ježto i v novém fiskálním roce bude do těchto států připuštěn jen určitý počet osob, a to, jak ze zpráv našich zastupitelských úřadů vyplývá, snad počet ještě menší, než byl v letech předcházejících.

Vzhledem k různosti disposic, jež bude ohledně zmíněných vystěhovaleckých cestovních listů pasovým úřadům učiniti, půjde tu o tyto kategorie pasů:

I. Vystěhovalecké cestovní listy, vystavené v letech 1921, 1922, dále o pasy, vystavené během roku 1923 na podkladě pasů starých z let 1921, 1922, pokud byly předloženy ministerstvu včas, t. j. ve lhůtě jím stanovené (do 8. července 1923), a konečně o pasy, vystavené rovněž během roku 1923 na zvláštní povolení ministerstva sociální péče;

II. vystěhovalecké cestovní listy, vystavené během roku 1923 proti zákazu ministerstva sociální péče, jakož i pasy na podkladě starých (1921

a 1922) vystavené, avšak ministerstvu opožděně (t. j. teprve po 8. červenci 1923) předložené, a konečně

III. vystěhovalecké cestovní listy, jež mají vystěhovalci v rukách.

Vystěhovalecké cestovní pasy kategorie I. budou vráceny příslušným pasovým úřadům jednak za účelem opatření přesných adres majitelů pasů, jednak k prodloužení platnosti, k doplnění neb k opravení některých z nich. Pasy kategorie II. budou vráceny k anulování a ohledně vystěhovaleckých cestovních listů kategorie III. budou musiti pasové úřady učiniti tatáž opatření, jako při pasech kategorie I., až jim pasy zmíněné kategorie III. budou vystěhovalci předloženy.

V jednotlivostech ukládá pak ministerstvo sociální péče pasovým úřadům toto:

Ohledně vystěhovaleckých pasů kategorie I.:

U všech těchto pasů zjistí příslušné pasové úřady do 8 dnů po tom, co jim budou pasy ty ministerstvem zaslány, hodlají-li majitelé jejich odejeti do Spojených států severoamerických v příštím fiskálním roce (1924/25), a zjistí zároveň jejich přesné adresy, za kterýmžto účelem se na ně obrátí tímto přípisem:

»Ministerstvo sociální péče v Praze vrátilo zdejšímu úřadu Váš vystěhovalecký cestovní list číslo ..., jenž byl svého času zaslán jmenovanému ministerstvu do Prahy. Poněvadž československá kvota do Spojených států severoamerických na fiskální rok 1923/24 jest již vyčerpána a americký konsulát nebude až do konce června 1924 udíleti žádných vis opravňujících k cestě do zmíněných států, nemůžete se až do zmíněné doby (30. června 1924) vydati do těchto států na cestu, leda že byste snad patřil mezi výjimky tříprocentního amerického zákona.

Zamýšlíte-li se vystěhovati do Spojených států severoamerických ještě v příštím fiskálním roce, počínajícím se 1. červencem 1924, jest třeba, abyste sdělil zdejšímu úřadu do tří týdnů po obdržení tohoto přípisu svoji nynější přesnou adresu (t. j. svoje jméno, příjmení, zaměstnání, místo svého pobytu — obec, poštu, okres — ulici a číslo domu).

Kdybyste náhodou patřil k výjimkám tříprocentního amerického zákona a zamýšlel odjet v době před 1. dubnem 1924, musil byste to ohlásiti zdejšímu úřadu alespoň tři týdny před svým odjezdem a požádati o zaslání svého pasu ministerstvu sociální péče, ježto byste jinak v Praze, až byste tam přijel, svůj pas neměl a nemohl byste odcestovati. Otázku, patříte-li mezi výjimky tříprocentního amerického zákona, může Vám zodpověděti směrodatně americký konsulát v Praze.

Pomýšlíte-li tudíž na odjezd do Spojených států severoamerických, neopomeňte oznámiti zdejšímu úřadu v době v prvním odstavci tohoto přípisu uvedené svoji adresu.«

U vystěhovaleckých cestovních listů této kategorie I. učiní pasové úřady kromě zmíněného již

1. zjištění přesných adres majitelů těchto pasů, dále ještě tato opatření,
2. prodlouží platnost těch pasů, jichž platnost vyprší v době před 31. prosincem 1924;

3. doplní, resp. opraví pasy, u nichž toho bude zapotřebí, a to v těchto směrech:

- a) Není-li některý vystěhovalecký cestovní list jako »vystěhovalecký« označen, označí jej pasový úřad zmíněným slůvkem, na první straně pasu červeně vytištěným,

b) jsou-li vystaveny některé pasy do více zámořských států, škrtne kromě »Spojených států severoamerických« všechny státy ostatní,

c) připíše průvodce v pase, ve kterých toho bude dle § 2 zákona o vystěhovalcích zapotřebí; přezkouší ve všech případech, zda průvodce zapsaný bude moci skutečně s nezletilým vystěhovalcem jeti; v záporném případě bude nutno nezletilci postarati se o průvodce schopného, při čemž se upozorňuje také na to, že nezletilec musí mít průvodce, jedoucího touže lodí (tedy také touže společností);

d) cestují-li v některých případech — žena za mužem, děti k rodičům, rodiče k dětem, aneb koná-li se cesta k jiným příbuzným — označí v pasech tuto okolnost výrazně.

Ohledně vystěhovalčeských cestovních listů kategorie II.:

Vystěhovalcké pasy vystavené během roku 1923 proti zákazu ministerstva vnitra (výnosy tohoto ministerstva č. j. 89.875/5-1923 ze dne 2. prosince 1922 a č. j. 33.363/5-1923 ze dne 28. května 1923, příslušné výnosy ministerstva sociální péče č. j. 36.778/H-1922 ze dne 20. listopadu 1922 a č. j. 28.472/H-1923 ze dne 30. dubna 1923) — jakož i pasy vystavené na podkladě pasů starých (z roku 1921 a 1922), předložené ministerstvu sociální péče opožděně (t. j. po 8. červenci 1923), buďtež jakožto ilegální pasovými úřady bezvýjimečně anulovány. Do této kategorie pasů nepatří ovšem pasy vystavené sice během roku 1923, avšak na zvláštní povolení ministerstva sociální péče anebo vystavené na podkladě pasů starých (z roku 1921 a 1922) a včas (do 8. července 1923) ministerstvu předložené.

Vystěhovalcké cestovní listy této kategorie II. nesmějí býti za žádných okolností vydávány stranám do rukou. Jich majitelé buďtež o anulování pasů bezodkladně zpraveni a budiž jim zároveň sděleno, že zamýšlejí-li se v novém fiskálním roce 1924/25 do Spojených států severoamerických vystěhovati, musili by po 1. lednu 1924 požádati pasový úřad o vystavení pasu nového. S těmito novými pasy naložil by pak pasový úřad dle instrukcí platných pro vystěhovalcké pasy do zámoří vůbec, a předkládal by je ovšem postupně ministerstvu hned po jich vystavení a nikoliv snad teprve až s pasy zmíněné kategorie I. a III.

Ohledně vystěhovalčeských cestovních listů kategorie III.:

Vedle pasů deponovaných u ministerstva sociální péče, jež budou vráceny pasovým úřadům ku zjištění, jak uvedeno u kategorie I., jest též část vystěhovalčeských pasů, do Spojených států severoamerických již vystavených, v rukou vystěhovalců. Aby mohli býti i majitelé těchto pasů pojeti do úpravy odjezdu vystěhovalců do zmíněných států v příštím fiskálním roce 1924/25, jest zapotřebí, aby i všechny tyto pasy byly včas a po náležité jich opravě, doplnění neb prodloužení jejich platnosti ministerstvu sociální péče zaslány.

Aby dosáhly pasové úřady předložení těchto pasů kategorie III., prohlastež v obvodu své působnosti způsobem tam obvyklým a uveřejnětež také místním tiskem toto prohlášení:

»Upozornění vystěhovalcům do Spojených států severoamerických.

I v příštím fiskálním roce 1924/25, počínajícím se 1. červencem 1924, bude dovolen příjezd do Spojených států severoamerických jen určitému

počtu přistěhovalců a bude proto z důvodů veřejného pořádku, jakož i důvodů sociální ochrany vystěhovalců třeba, upravit jejich odjezd. Aby pak mohli být zařazeni mezi ty, kteří budou ministerstvem sociální péče k odjezdu zváni, vyzývají se vystěhovalci, kteří mají vystěhovalecké cestovní listy do Spojených států severoamerických již vystavené v ruce, a do těchto států v příštím fiskálním roce (1924/25) odejeti zamýšlejí, aby pasy tyto předložili nejpozději do 1. února 1924 svým příslušným pasovým úřadům s přesnou svou adresou, psanou na ústřížku papíru, jež vloží do pasu. Adresa musí obsahovati jméno a příjmení majitele pasu, jeho zaměstnání, přesné udání místa pobytu, t. j. obec, poslední poštu, okres, ulici a číslo domu. Kdo z těchto vystěhovalců do Spojených států severoamerických pas svému pasovému úřadu do 1. února 1924 nepředloží, nebude moci být ministerstvem zařazen mezi ty, kdož budou ve fiskálním roce 1924/25 k odjezdu do zmíněných států severoamerických zváni a nebude tudíž moci odcestovati.«

Až budou pak pasovým úřadům předloženy vystěhovalecké pasy této kategorie (III.), učiní pasové úřady i ohledně těchto příslušná opatření, zmíněná již při pasech kategorie I. (1.—3. a—d), a předloží všechny pasy kategorie I. a III. i se seznamem ministerstvu sociální péče nejpozději do 1. dubna 1924, a to každý pasový úřad všechny pasy kategorie I. a III. sice jednou zásilkou, ale každý pas zvláštním přípisem, psaným na čtvrt archu papíru, v němž musí být udána přesná adresa majitele pasu, jak již shora uvedeno. Ve zmíněném seznamu buďtež přeškrtnuta jména vystěhovalců, jichž pasy nebudou ministerstvu současně předkládány. Kromě toho seznamu přiloží pasové úřady ještě zvláštní seznam pasů zmíněných v kategorii III. (v rukou vystěhovalců).

Budou-li mezi předkládanými pasy některé, opatřené již americkým visem, budiž i tato okolnost ve zmíněném čtvrtarchovém přípise nápadně vyznačena.

Nové vystěhovalecké cestovní pasy, jež budou vystavovány po 1. lednu 1924, nebudtež ministerstvu sociální péče v žádném případě předkládány s pasy podle tohoto výnosu pasovým úřadům zaslány.

Ministerstvo sociální péče zdůrazňuje, že žádný z pasů, jež budou pasovým úřadům na podkladě tohoto výnosu zaslány, nesmí být vydán stranám do ruky. Při vrácení pasů těchto ministerstvu sociální péče odvolejtež se pasové úřady na tento výnos, jakož i na výnos, jímž ministerstvo jednotlivým pasovým úřadům pasy ty zašle.

Ministerstvo sociální péče činí dále ještě zmínku o vystěhovaleckých cestovních pasech osob, sice československých příslušníků, avšak na československou kvotu vzhledem k tomu, že se na území Československé republiky nenarodily, nepočítaných a z tohoto důvodu tudíž do naší úpravy odjezdu vystěhovalců do Spojených států severoamerických nepojatých. I. vystěhovalecké cestovní listy těchto osob, deponované u ministerstva sociální péče, budou zároveň s pasy již zmíněnými pasovým úřadům vráceny a budiž s nimi naloženo jako s pasy kategorie I. (pod 2. až 3. a—d). Majitelům těchto pasů budiž sděleno, že mohou cestovati do Spojených států severoamerických bez zvláštního vyzvání ministerstva sociální péče kdykoliv, pokud jen vystěhovalecká kvota státu, na niž se počítají, je dosud nevyčerpána, při čemž budiž zmíněným osobám připomenuto, že zamýšlejí-li se vystěhovati v době před 1. dubnem 1924, musily by příslušný pasový úřad požádati alespoň tři týdny před svým odjezdem o zaslání svého pasu ministerstvu sociální péče.

Ministerstvo sociální péče upozorňuje, že majitelé všech legálních pasů,

ohledně nichž se v tomto výnosu činí opatření (kategorie I. a III.), budou moci odjet do Spojených států severoamerických — pokud nepatří mezi výjimky tříprocentního amerického zákona — teprve ovšem až v novém fiskálním roce (1924/25), počínajícím se 1. červencem 1924; úprava odjezdu vystěhovalců v tomto fiskálním roce (1924/25) bude ministerstvem sociální péče z úřední povinnosti provedena a včas náležitě uveřejněna. Dotazy v tomto směru nebudtež tudíž na ministerstvo sociální péče činěny, ježto nemohou býti z důvodů úředně technických zodpovídány.

Tento výnos týká se jen vystěhovaleckých cestovních listů vystavených do Spojených států severoamerických.

Výnos ministerstva sociální péče ze dne 2. února 1924 č. 10948 I-H-1924 o zákazu vystavování vystěhovaleckých cestovních listů do Spojených států severoamerických.

Výnosem ministerstva sociální péče ze dne 26. listopadu 1923, č. j. 48.203/H-23 bylo, počínajíc 1. lednem 1924, uvolněno vystavování vystěhovaleckých cestovních listů do Spojených států severoamerických v rámci platných pasových předpisů s platností pro nový fiskální rok 1924/25.

Za dobu od 1. do 31. ledna t. r. nahromadilo se pro nový fiskální rok 1924/25 k odjezdu do Spojených států severoamerických u ministerstva sociální péče již tolik vystěhovaleckých pasů, že kvota pro zmíněný fiskální rok stanovená jest pasy těmi, jakož i pasy, zbylými z předešlého fiskálního roku, již úplně vyčerpána.

Vzhledem k tomu, a aby se předešlo dalšímu hromadění pasů u ministerstva sociální péče a zbytečným zklamáním vystěhovalců, zakazuje jmenované ministerstvo v dohodě s ministerstvem vnitra počínajíc 16. únorem t. r. vystavovati až na další vystěhovalecké cestovní listy vystěhovalcům do Spojených států severoamerických.

Zákazem tímto nejsou ovšem postiženi vystěhovalci, kteří se na československou vystěhovaleckou kvotu nepočítají, jak bylo podrobně uvedeno ve výnosu ministerstva sociální péče č. j. 48.203/H-23 ze dne 26. listopadu 1923, jimž mohou býti tudíž vystavovány vystěhovalecké cestovní listy pro běžící fiskální rok 1923/24 ještě až do 15. června 1924.

Kromě toho dovoluje ministerstvo sociální péče vystavovati na zmíněnou dobu vystěhovalecké cestovní listy do Spojených států severoamerických ještě manželkám a nezletilým dětem mužů, patřících mezi výjimky tříprocentního zákona ve výnosu č. j. 48.203/H-23 uvedené, a to i tehdy, když by samy mezi tyto výjimky nepatřily, ježto americký konsul jest dle sdělení z poslední doby oprávněn udělití visum mimo kvotu i zmíněným ženám a dětem.

Sommaire.

Sommaire de la »Sociální Revue«, Année V, N° 2.

La nationalité et le domicile sont les conditions principales du droit au soin publique social, par Dr. A. Toma, chef de section.

Primum necessarium. (Critique sur certaines dispositions de la loi du 20 décembre 1922, N° 394 du Recueil des lois et décrets), par Dr. Jan Řípa.

La question de l'assurance obligatoire des ouvriers à domicile, par Dr. Fr. Janoščík.